

Vergaderjaar 2010–2011

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 246

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 juni 2011

Op 17 juni vindt de Raad Werkgelegenheid en Sociaal beleid te Luxemburg plaats. Ter voorbereiding van deze Raad zal een AO Europa plaatsvinden op 15 juni.

Bijgaand treft u de geannoteerde agenda aan.

Tijdens de Raad zal een debat plaatsvinden over de bijdrage aan de Europese Raad van juni 2011 terzake van de Europa2020-strategie. Ook zullen de ministers van gedachten wisselen over demografie- en familiebeleid.

Tevens staan op de agenda voortgangsrapporten met betrekking tot de herziening van de zwangerschapsrichtlijn en de richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
H. G. J. Kamp

**Agendapunt: richtlijn ter amendering van Richtlijn 92/85 EEG
betreffende het introduceren van maatregelen ter verbetering van
de veiligheid en gezondheid van zwangere werknemers,
werknemers die recent bevallen zijn of die borstvoeding geven.**

Aard van de bespreking

Voortgangsrapportage.

Voorstel en toelichting

Geagendeerd is een voortgangsverslag met betrekking tot het richtlijnvoorstel tot uitbreiding van het zwangerschapsverlof van 14 tot 18 weken met betaling op het niveau van minimaal ziekteverlof. Het Hongaarse voorzitterschap heeft in het afgelopen half jaar de bespreking van de amendementen van het Europees Parlement voortgezet. België had hiermee een begin gemaakt. Het voorzitterschap heeft zich echter niet gericht op de hoofdpunten, nl. de lengte en de hoogte van de betaling van het zwangerschapsverlof, maar op minder gevoelige thema's. In het bijzonder betrof dit de terugkeer naar werk, veiligheid, gezondheid en arbeidsomstandigheden, combinatie arbeid en zorg, gelijke behandeling. Uit het voortgangsverslag blijkt dat de lidstaten ook op deze thema's kritisch zijn ten aanzien van de amendementen van het Europees Parlement.

Nederlandse opstelling

Nederland kan de voortgangsrapportage aanhoren. Daarnaast zal Nederland, ook al is geen debat voorzien, kort het woord nemen om het Nederlands standpunt ten aanzien van dit dossier nogmaals te verwoorden. De verwachting is dat ook een aantal andere lidstaten het woord zullen nemen. De Nederlandse opstelling over de wijziging van de richtlijn blijft conform de reactie zoals vastgelegd in het BNC-fiche d.d. 8-12-2008.

Agendapunt: «richtlijn gelijke behandeling»

Aard van de bespreking

Voortgangsrapportage.

Voorstel en toelichting

Om het EU-rechtskader aan te vullen, heeft de Europese Commissie een voorstel voor een nieuwe richtlijn ingediend voor gelijke behandeling van personen op de gronden godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid buiten de arbeidsmarkt. Het vormt een aanvulling op het bestaande communautaire rechtskader dat discriminatie op grond van godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid verbiedt in arbeid, beroep en beroepsopleiding.

In november 2009 zijn aan de Kamer het nationale Impact Assessment en het daarbij horende kabinetsstandpunt gestuurd. Het kabinet heeft een positieve grondhouding ten aanzien van deze richtlijn, maar is bezorgd over de wijze waarop de doelstellingen volgens het oorspronkelijke Commissie voorstel gerealiseerd zouden moeten worden.

De inzet van het kabinet zal erop gericht zijn de terminologie en reikwijdte van het voorstel voldoende in te kaderen. Tevens is de inzet de richtlijn zoveel mogelijk te laten aansluiten op de nationale beleidskeuzen en, daar waar dat niet mogelijk is, het creëren van voldoende ruimte voor lidstaten om eigen afwegingen te maken bij de naleving van de verplichtingen uit de richtlijn en de nakoming van die verplichtingen waar nodig in de tijd te spreiden.

In 2010 is weinig voortgang geboekt op de richtlijn en de verwachting is dat dit voorstel de komende tijd op een laag pitje zal blijven staan. In 2012 zal de Commissie een zogenaamde «Disability Act» presenteren. Deze Act zal nader ingaan op handicap in relatie tot goederen en diensten. Hiermee zal de Act deels kunnen overlappen met de richtlijn gelijke behandeling.

Nederlandse opstelling

Nederland kan de voortgangsrapportage aanhoren.

Agendapunt: Europees Jaar voor actief ouder worden en solidariteit tussen generaties (2012)

Aard van de bespreking

Informatie van het voorzitterschap.

Voorstel en toelichting

Op 7 juni 2010 heeft de Raad conclusies aangenomen over actief ouder worden en daarin de Commissie opgeroepen een voorstel te doen voor het Europese Jaar 2012 van het actief ouder worden. In het besluit komt naar voren dat onder actief ouder worden zowel de arbeidsparticipatie van ouderen valt, als ook het bestrijden van sociale uitsluiting door het verbeteren van de maatschappelijke participatie en gezonder ouder worden.

De Raad heeft tijdens de Raad WSB van 6 december 2010 een eerste voorlopig standpunt ingenomen over het Europese Jaar 2012. Daarna is met het Europees Parlement (EP) onderhandeld over het budget voor het Jaar. Het voorzitterschap zal de lidstaten informeren over de stand van zaken met betrekking hiertoe.

Nederlandse opstelling

Nederland kan de informatie aanhoren.

Agendapunt: Aanpassingen aan de verordening 883/2004 over de coördinatie van sociale zekerheidssystemen en verordening 987/2009 waarin de procedures zijn vastgelegd voor de tenuitvoerlegging van verordening 883/2004.

Aard van de bespreking

Eerste standpunt bepaling Raad.

Voorstel en toelichting

Het Commissievoorstel ziet op een eerste ronde wijzigingen in de twee Verordeningen coördinatie sociale zekerheidssystemen die in 2010 in werking zijn getreden. De wijzigingen zijn noodzakelijk met het oog op gewijzigde regelgeving in de nationale lidstaten. De wijzigingen zijn overwegend technisch van aard. Het belangrijkste punt betreft een

regeling ten behoeve van werkloze zelfstandigen die in een lidstaat werken waar een werkloosheidsverzekering voor zelfstandigen bestaat, maar die wonen in een lidstaat zonder een dergelijke regeling. Het voorstel voorziet erin dat deze personen hun aanspraak op werkloosheidsuitkering behouden, ook al wonen zij in een andere lidstaat. Aangezien Nederland geen werkloosheidsverzekering voor zelfstandigen kent, raakt dit voorstel het Nederlandse systeem niet.

Nederlandse opstelling

De besprekingen over dit voorstel lopen nog. Het ziet ernaar uit dat Nederland zal kunnen instemmen met het eindresultaat.

Agendapunt: Uitvoering van de Europa2020-strategie

a) Bijdrage aan de Europese Raad (23–24 juni 2011)

- i. Aanbeveling over de uitvoering van het werkgelegenheidsbeleid in de lidstaten
- ii. Beoordeling van de Nationale Hervormingsprogramma's 2011
- iii. Europa2020-arbeidsmarktmonitor

Aard van de bespreking

Debat over landenspecifieke aanbevelingen op het gebied van arbeidsmarkt, de nationale hervormingsprogramma's (NHP) en de Employment Performance Monitor (EMP).

Doel is politieke overeenstemming over de bijdrage aan de Europese Raad op 23–24 juni met betrekking tot de landenspecifieke aanbevelingen. Daarnaast zal de gezamenlijke opinie van het werkgelegenheidscomité en het sociaal beschermingscomité over de beoordeling van de NHP's worden onderschreven. Verder wordt de Raad gevraagd de Europa2020-arbeidsmarktmonitor te onderschrijven.

Voorstel Commissie en Toelichting

Ad i) De Commissie stelt in het kader van de Europa 2020 strategie aanbevelingen voor op het gebied van macro economie en arbeidsmarkt. Het is de eerste keer dat dit gebeurt sinds de Lissabon strategie 2000–2010 over groei en banen is overgegaan in de Europa2020-strategie. Naar verwachting zullen de aanbevelingen onder Europa 2020 meer specifiek zijn om een gericht debat te kunnen voeren tussen lidstaten en Commissie. Verschil met Lissabon is dat de aanbevelingen voorafgaand aan de nationale begrotingscyclus worden gedaan. Zodoende hebben lidstaten nog de mogelijkheid de aanbevelingen mee te laten wegen in hun nationale begrotingscyclus in het najaar. De Commissie publiceert dinsdag 7 juni haar landenspecifieke aanbevelingen.

Ad ii) Het Werkgelegenheidscomité en het Sociaal Beschermingscomité stellen een gezamenlijke opinie op over de landenspecifieke aanbevelingen.

Ad iii) De Europa2020-arbeidsmarktmonitor geeft per lidstaat de uitdagingen en «best practices» weer om de arbeidsmarkt te versterken.

Nederlandse opstelling

Een Nederlandse opstelling is nog niet te geven, aangezien de landenspecifieke aanbevelingen eerst op 7 juni bekend worden gemaakt. De opinie

van het Werkgelegenheidscomité en het Sociaal Beschermingscomité zal eveneens na 7 juni worden opgesteld. Ook de Europa2020-arbeidsmarktmonitor is nog niet gereed.

b) Een agenda voor nieuwe vaardigheden en banen: een Europese bijdrage aan volledige werkgelegenheid

Aard van de bespreking

Het EU werkgelegenheidscomité (EMCO) heeft deze opinie uitgebracht. Het voorzitterschap streeft naar het onderschrijven van deze opinie door de Raad.

Voorstel en toelichting

De mededeling «an agenda for new skills and jobs» is één van de zeven kerninitiatieven die de uitvoering van de Europa2020-strategie moeten ondersteunen. Over deze mededeling heeft het kabinet in januari dit jaar een BNC-fiche gestuurd aan de Kamer (Kamerstuknr. 22 112, nr. 1123). De opinie verwelkomt deze agenda voor vaardigheden en banen en de ambitieuze plannen en doelen die daarin zijn genoemd. Deze plannen en doelen duiden prioriteiten aan voor arbeidsmarkthervormingen. De opinie benadrukt dat de verantwoordelijkheid voor de plannen en doelen op nationaal niveau ligt.

De opinie gaat in op de vier prioriteiten die genoemd worden in de mededeling:

- Beter functionerende arbeidsmarkten.
- Ondersteunen van baancreatie.
- Een beter opgeleide beroepsbevolking.
- Banen van betere kwaliteit en betere arbeidsomstandigheden

Aandachtspunten zijn onder meer: reduceren segmentatie op de arbeidsmarkt, rol van public employment services, baancreatie via stimuleren van ondernemerschap en innovatie, verbetering aanbod van en vraag naar arbeid, door middel van goede voorspellingen van de vraag naar arbeid, leven lang leren, verbetering kwaliteit van werk.

Nederlandse opstelling

Nederland kan zich vinden in de vier aandachtsgebieden in de opinie en de beleidsprioriteiten die genoemd worden. Belangrijk is dat de verantwoordelijkheid voor de plannen op nationaal niveau ligt en dat lidstaten zelf bepalen welke initiatieven zij willen omarmen. Nederland kan de inhoud van de opinie onderschrijven.

Agendapunt: Jeugdwerkloosheid

Aard van de bespreking

Aanname Raadsconclusies en informatie van het Voorzitterschap.

Voorstel en toelichting

Het voorzitterschap beoogt met de conclusies een signaal te geven in tijden waarin jeugdwerkloosheid een groot probleem is in veel Europese lidstaten. De conclusies nodigen lidstaten uit op diverse terreinen maatregelen te nemen zoals onderwijs en activering (werk-en-leer aanbod), tegengaan van arbeidsmarktsegmentatie en fiscale stimuli. De tekst houdt rekening met de verschillen tussen lidstaten en legt geen verplichtingen op.

Het huidige voorzitterschapstrio (SPA, BEL, HON) heeft in de afgelopen 18 maanden verschillende activiteiten georganiseerd ter bevordering van dialoog met jongeren in beleidsvorming. Daarnaast heeft de Raad Onderwijs, Jeugd en Cultuur conclusies aangenomen over hoe verder te gaan met het thema. Hierover zal het voorzitterschap de Raad informeren.

Nederlandse opstelling

Jeugdwerkloosheid is een groot probleem in veel lidstaten van de EU en vraagt daarom veel aandacht. Tegelijkertijd hebben jongeren ook een eigen verantwoordelijkheid om aan een baan of opleiding te komen. De overheid biedt steun daar waar de jongere dit zelf niet lukt. De voorliggende tekst van conclusies benoemt een breed scala aan mogelijke instrumenten om jeugdwerkgelegenheid te bevorderen. Tegelijkertijd wordt de verantwoordelijkheid bij de lidstaten zelf gelaten. Nederland kan akkoord gaan met de tekst. Daarnaast kan Nederland de informatie van het voorzitterschap aanhoren.

Agendapunt: Toekomst van de sociale open methode van coördinatie (OMC)

Aard van de bespreking

Het onderschrijven van de opinie van het sociaal beschermingscomité (SPC).

Vorstel en toelichting

Met de komst van de Europa 2020-strategie was de inrichting van de Open Methode voor Coördinatie (OMC) aan herziening toe. Dit was nodig omdat een van de drie onderdelen uit de OMC, te weten de sociale inclusie/armoededoelstelling aan de hoofddoelstellingen van de Europa 2020 is toegevoegd.

In het Sociaal Beschermingscomité (SPC) is een opinie aangenomen over de herziening van de sociale OMC. In de opinie wordt aangegeven dat er gecontinueerd wordt met het rapporteren over de drie OMC-thema's, te weten armoede/sociale inclusie, pensioenen en langdurige gezondheidszorg. Daarbij wordt voorgesteld om aan te sluiten bij de cyclus van de jaarlijkse Nationale Hervormingsprogramma's (NHP's). Daarbij zal in het eerste jaar een beknopte strategische rapportage over de drie OMC-thema's worden opgesteld. In de jaren daarna is het aan de lidstaten om een actualisatie te geven. De lidstaten kunnen daarbij de nationale beleidscyclus aanhouden. De rapportageverplichtingen zullen hiermee minder zwaar zijn dan voorheen.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de opinie. Nederland hecht waarde aan de Open Methode van Coördinatie waarbij lidstaten van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen aanspreken. Verder acht Nederland het een goede zaak dat de rapportagevereisten beperkt blijven.

Agendapunt: Demografische verandering en familiebeleid

Aard van de bespreking

Gedachtewisseling, aannahme van Raadsconclusies en informatie van het Voorzitterschap.

Vorstel en toelichting

De Raadsconclusies gaan uit van demografische veranderingen, namelijk dat mensen ouder worden en dat vrouwen minder kinderen krijgen (vergrijzing en ontgroening). De Raadsconclusies bevatten voorstellen en overwegingen om de gevolgen hiervan op te vangen. De Raadsconclusies nodigen de Commissie en de lidstaten uit om voorwaarden te scheppen die vrouwen in staat moeten stellen het aantal kinderen te krijgen dat ze willen en om de combinatie van arbeid en zorg te verbeteren. Het kan dan gaan om flexibele werkarrangementen en vormen van kinderopvang. De Raadsconclusies scheppen geen nieuwe verplichtingen voor de lidstaten.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de Raadsconclusies en de informatie van het Voorzitterschap aanhoren. Tijdens de gedachtewisseling zal Nederland het Nederlandse beleid gericht op de bevordering van de arbeidsparticipatie en het combineren van arbeid en zorg toelichten. Ook zal Nederland naar voren brengen dat beleid inzake demografie en familievraagstukken een aangelegenheid is van de individuele lidstaten.

Agendapunt: Aanpakken van kinderarmoede en het bevorderen van het welzijn van het kind

Aard van de bespreking

Aanname van Raadsconclusies.

Vorstel en toelichting

In de Raadsconclusies worden de lidstaten opgeroepen om aandacht te schenken aan bestrijding van kinderarmoede en het betrekken van diverse gremia daarbij. Bij de bestrijding moet in gedachten worden gehouden dat de bestrijding van kinderarmoede niet los gezien mag worden van de situatie van gezinnen, waarbij het onder andere gaat om werkgelegenheidskansen voor ouders, voldoende inkomensondersteuning en combinatie arbeid en zorg. De Commissie wordt opgeroepen om kinderarmoede als prioriteit binnen de sociale dimensie van de Europa 2020 strategie te beschouwen en te bevorderen dat lidstaten hun goede voorbeelden uitwisselen.

Nederlandse opstelling

Nederland kan instemmen met de Raadsconclusies. Diverse lidstaten, waaronder Nederland, beklemtoonden dat het vormgeven van sociaal beleid een primaat van de lidstaten is en dat niet dwingend voorgeschreven kan worden wat er in de Nationale Hervormingsprogramma's gerapporteerd moet worden. De tekst is op dit punt op aangeven van Nederland aangepast.

Agendapunt: Steun aan de uitvoering van de Europese Gehandicaptenstrategie 2010–2020

Aard van de bespreking

Aanname Conclusies van de Raad.

Voorstel Commissie

De Raadsconclusies verwelkomen de Europese strategie voor personen met een handicap 2010–2020 zonder dat lidstaten zich overigens committeren aan de specifieke acties die de Europese Commissie de komende jaren wil initiëren. Lidstaten worden opgeroepen om de positie van personen met een handicap te verbeteren in het bijzonder in relatie tot toegankelijkheid, participatie, gelijkheid, werkgelegenheid, onderwijs, sociale bescherming en gezondheid.

De lidstaten worden verder opgeroepen om de mainstreaming van gehandicaptenissues in Europees en nationaal beleid, waaronder in de Europa 2020-strategie te ondersteunen.

Nederlandse opstelling

Nederland kan zich in de tekst vinden. Deze is een goede afspiegeling van de bevoegdheidsverdeling tussen de EU en de lidstaten op dit terrein.

Agendapunt: Diversen

Onder het agendapunt «diversen» zal het **voorzitterschap** informatie geven over:

- Conferenties die onder het Hongaarse voorzitterschap hebben plaatsgevonden;
- Sociale en werkgelegenheidsaspecten met betrekking tot de richtlijnen betreffende legale migratie (richtlijnen seizoensarbeid en intra-corporate transferees).

De *Commissie* zal informatie geven over:

- Voorstel voor een richtlijn «elektromagnetische velden»;
- Ratificatie en implementatie van het VN-Verdrag over de rechten van mensen met een handicap.

De *Franse delegatie* zal informatie geven over de voorbereiding van de G20-bijeenkomst van de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid op 26-27 september 2011.

De *Cypriotische delegatie* zal informatie geven over het Forum over de toekomst van Democratie op 13 en 14 oktober 2011 in Nicosia.

Het aankomende *Poolse voorzitterschap* zal tot slot informatie geven over haar werkprogramma.

Nederlandse opstelling

Nederland kan de informatie van het Voorzitterschap, de Commissie, de Franse-, Cypriotische- en Poolse delegatie aanhoren.